

هـ-۴) مدیریت خدمات رختشویخانه

هـ- ۴) مدیریت خدمات رختشویخانه

رختشویخانه بیمارستان یکی از گلوگاه‌های مهم کنترل عفونت‌های بیمارستانی است. ملحفه و البسه آلوده در بیمارستان می‌تواند به عنوان منبعی از میکروارگانیسم‌های پاتوژن باشد. فرآیندهای کاری در داخل رختشویخانه باید به نحوی طراحی شود که مانع از انتشار آلودگی و عفونت شود و احتمال انتقال آلاینده‌ها را به حداقل برساند. باتوجه به سطح دانش و تجربه کارکنان این واحد، ضروری است اطلاع‌رسانی دستورالعمل‌های تدوین‌شده و روش‌های اجرایی به کارکنان از طریق آموزش‌های دوره‌ای به‌چهره انجام شود.

هـ | ۴ | تفکیک و جمع‌آوری، لباس‌ها و ملحفه‌ها با رعایت اصول ایمنی و مطابق موازین بهداشتی انجام می‌شود.

دستاوردهای استاندارد

پیشگیری از انتقال بیماری‌های عفونی از طریق ملحفه و البسه بیماران در صورت آغشته بودن به مایعات بدن

سنجه ۱. روش اجرایی «جمع‌آوری، تفکیک و جابجایی لباس‌ها و ملحفه‌های کثیف از بخش‌ها» تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن اقدام می‌کنند.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی	روش ارزیابی		
۱	تدوین روش اجرایی	بررسی مستند	مصاحبه
۲	مشارکت صاحبان فرآیند در تدوین روش اجرایی	مشاهده	مصاحبه
۳	شناسایی منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	بررسی مستند	مصاحبه
۴	ترتیب و توالی منطقی از آغاز تا پایان روش اجرایی	بررسی مستند	مصاحبه
۵	تعیین مسئول انجام هریک از سطوح روش اجرایی	بررسی مستند	مصاحبه
۶	اطلاع‌رسانی روش اجرایی به کارکنان مرتبط با استفاده از فایل الکترونیکی	بررسی مستند	مصاحبه
۷	آگاهی کارکنان مرتبط از روش اجرایی	مصاحبه	مشاهده و مصاحبه
۸	تأمین منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	مصاحبه	مشاهده و مصاحبه
۹	انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با روش اجرایی تدوین شده از تاریخ ابلاغ	مصاحبه	مشاهده و مصاحبه

هدایت‌کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۲. روش اجرایی «جمع آوری، تفکیک و جابجایی لباس ها و ملحفه های آغشته به مواد آلوده خطرناک یا مایعات بدن» تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن اقدام می کنند.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل	روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی
۱				بررسی مستند	تدوین روش اجرایی
۲				مصاحبه	مشارکت صاحبان فرآیند در تدوین روش اجرایی
۳				مشاهده	شناسایی منابع، امکانات و کارکنان مرتبط
۴				بررسی مستند	ترتیب و توالی منطقی از آغاز تا پایان روش اجرایی
۵				بررسی مستند	تعیین مسئول انجام هریک از سطوح روش اجرایی
۶				بررسی مستند	اطلاع رسانی روش اجرایی به کارکنان مرتبط با استفاده از فایل الکترونیکی
۷				مصاحبه	آگاهی کارکنان مرتبط از روش اجرایی
۸				مشاهده	تأمین منابع، امکانات و کارکنان مرتبط
۹				مشاهده و مصاحبه	انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با روش اجرایی تدوین شده از تاریخ ابلاغ

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۳. دستورالعمل «رعایت موازین کنترل عفونت در هنگام کار با لباس ها و ملحفه های آلوده» تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن اقدام می کنند.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل	روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی
۱				بررسی مستند	تدوین دستورالعمل
۲				مصاحبه	مشارکت کارکنان در تدوین دستورالعمل
۳				مشاهده	شناسایی و تأمین منابع، امکانات و کارکنان مرتبط
۴				بررسی مستند	ترتیب و توالی منطقی از آغاز تا پایان دستورالعمل
۵				بررسی مستند	اطلاع رسانی روش اجرایی به کارکنان مرتبط با استفاده از فایل الکترونیکی
۶				مصاحبه	آگاهی کارکنان مرتبط از روش اجرایی
۷				مشاهده و مصاحبه	انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با دستورالعمل از تاریخ ابلاغ

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۴. دستورالعمل «احتیاط در خصوص اجسام تیز و برنده جا مانده در لباس‌ها و ملحفه‌های کثیف» تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن اقدام می‌کنند.

سطح سنجه			الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی			گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	تدوین دستورالعمل	بررسی مستند			
۲	مشارکت کارکنان در تدوین دستورالعمل	مصاحبه			
۳	شناسایی و تأمین منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	مشاهده			
۴	ترتیب و توالی منطقی از آغاز تا پایان دستورالعمل	بررسی مستند			
۵	اطلاع رسانی روش اجرایی به کارکنان مرتبط با استفاده از فایل الکترونیکی	بررسی مستند			
۶	آگاهی کارکنان مرتبط از روش اجرایی	مصاحبه			
۷	انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با دستورالعمل از تاریخ ابلاغ	مشاهده و مصاحبه			

توضیحات:

توصیه. این روش علاوه بر رعایت الزامات مشترک تدوین و اطلاع رسانی روش‌های اجرایی حداقل شامل مدل انتخابی ارزیابی و شرایط تکرار ارزیابی است.

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۵. کمیته بهداشت محیط در خصوص مدیریت خدمات رختشویخانه، اعم از برنامه‌های اجرایی و روش‌های انجام آن، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و بر روند ارائه خدمات نظارت می‌کند، در صورت لزوم اقدام اجرایی / برنامه بهبود کیفیت تدوین و اجرا می‌شود.

سطح سنجه			الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی			گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کمیته بهداشت محیط در خصوص مدیریت خدمات رختشویخانه	بررسی مستند			
۲	آگاهی کارکنان خدمات مربوط و رختشویخانه از آن	مصاحبه			
۳	ارزیابی مسئول بهداشت محیط بیمارستان بر اجرای روش‌های فوق	بررسی مستند			
۴	مطرح شدن نتایج در کمیته	بررسی مستند			
۵	اجرای اقدامات اصلاحی / برنامه بهبود کیفیت	بررسی مستند، مشاهده و مصاحبه			

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

هـ | ۴ | ۲ | ترالی حمل لباس ها، ملحفه و اقلام پارچه ای تمیز و کثیف در بخش ها مجزا و قابل تشخیص هستند

دستاوردهای استاندارد

پیشگیری از انتقال و انتشار آلودگی و عوامل بیماریزا

سنجه ۱. ترالی حمل لباس ها، ملحفه و اقلام پارچه ای تمیز و کثیف کاملاً از یکدیگر مجزا و قابل تشخیص هستند.

سطح سنجه ☐ الزامی ☒ اساسی ☐ ایده آل

روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی
مشاهده	۱ وجود ترالی حمل لباس ها، ملحفه و اقلام پارچه ای متناسب با مقدار آنها *
مشاهده	۲ استفاده از برچسب های مخصوص جهت مجزا کردن ترالی ها
مشاهده	۳ استفاده از ترالی حمل لباس ها، ملحفه و اقلام پارچه ای تمیز و کثیف به صورت جداگانه

توضیحات:

* ترالی حمل لباس ها، ملحفه و اقلام پارچه ای تمیز و کثیف توسط برچسب های مخصوص و یا رنگ بندی کاملاً از یکدیگر مجزا و قابل تشخیص هستند. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه، سرپرستاران، مسئول خدمات

سنجه ۲. محلی برای شستشوی ترالی‌ها در این واحد وجود دارد و شستشو و گندزدایی ترالی‌ها به طور روزانه انجام می‌شود.

سطح سنجه	الزامی ☒ اساسی ☐ ایده آل ☐
استاندارد مرتبط	آموزش ☐ ایمنی بیمار ☒ هتلینگ ☐ دوستدار مادر ☐ دوستدار کودک ☐ ارتقاء سلامت ☐ سایر ☐
گام اجرایی / ملاک ارزیابی	روش ارزیابی
۱ وجود محلی با ضوابط بهداشتی برای شستشوی ترالی *	مشاهده
۲ شستشوی روزانه ترالی	مشاهده و مصاحبه
۳ رعایت ضوابط بهداشتی در شستشوی ترالی **	مشاهده و مصاحبه

توضیحات:

* محلی با ضوابط بهداشتی دیوارها و کف، وصل بودن به شبکه فاضلاب، مجهز به آب گرم و سرد، موجود بودن مواد گندزدای مجاز معرفی شده در سایت سازمان غذا و دارو، تهویه مناسب برای شستشوی ترالی‌ها وجود دارد.

** ضوابط بهداشتی از جمله رعایت دمای شستشو، آماده سازی مواد گندزدا طبق دستورالعمل استفاده از مواد گندزدای مجاز در شستشو و گندزدایی ترالی‌ها رعایت می‌شود. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان.

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۳. البسه عفونی و غیر عفونی و آغشته به مواد دفعی در بخش ها به طور جداگانه جمع آوری و با اصول بهداشتی به رختشویخانه حمل می شود.

سطح سنجه		الزامی ☐	اساسی ☒	ایده آل ☐
گام اجرایی / ملاک ارزیابی		روش ارزیابی		
۱	جمع آوری البسه عفونی و غیر عفونی و آغشته به مواد دفعی در بخش ها به طور جداگانه *	مشاهده		
۲	حمل البسه عفونی و غیر عفونی و آغشته به مواد دفعی به رختشویخانه با رعایت اصول بهداشتی **	مصاحبه و مشاهده		

توضیحات:

* البسه عفونی و غیر عفونی و آغشته به مواد دفعی در بخش ها به طور جداگانه توسط بین های مشخص شده و برچسب گذاری شده (اطلاعات برچسب شامل تعداد، نوع البسه و نام بخش) جمع آوری می شود. بین ها ترجیحاً از جنس پلاستیک و قابل شستشو باشند در صورت استفاده از بین های پارچه ای به صورت مداوم شستشو و گندزدایی شوند.

** حمل البسه عفونی و غیر عفونی و آغشته به مواد دفعی با اصول بهداشتی از قبیل استفاده کارکنان از وسایل حفاظت فردی نظیر ماسک و دستکش، استفاده از کیسه های مقاوم و غیر قابل نفوذ زرد رنگ برای البسه عفونی که گره زده شده باشند، کیسه ها نباید بیش از اندازه پر شده باشند، حمل و نقل از مسیری مجزا از مسیر عبور و مرور عیادت کنندگان، بیماران و کارمندان به رختشویخانه انجام می شود. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

هـ | ۴ | ۳ | شستشو، خشک نمودن و ذخیره سازی لباس ها و ملحفه ها مطابق موازین بهداشتی انجام می شود.

دستاوردهای استاندارد
کنترل عفونت و جلوگیری از انتشار آلودگی

سنجه ۱. نظارت بر کاربرد صحیح مواد شوینده و گندزدا در رختشویخانه انجام می شود.

سطح سنجه	الزامی ☐ اساسی ☒ ایده آل ☐	روش ارزیابی
۱	وجود دستورالعمل کاربرد صحیح مواد شوینده و گندزدا *	بررسی مستند
۲	آگاهی کارکنان رختشویخانه از دستورالعمل و عمل به آن	مصاحبه
۳	وجود مواد شوینده و گندزدا به میزان کافی در رختشویخانه	مشاهده
۴	نظارت بر کاربرد صحیح مواد شوینده و گندزدا توسط مسئول بهداشت محیط در رختشویخانه	بررسی مستند و مصاحبه

توضیحات:

* دستورالعمل کاربرد صحیح مواد شوینده و گندزدا شامل نحوه رقیق سازی مواد گندزدا، زمان تماس با البسه، زمان ماند مواد گندزدا، نحوه نگهداری محلول های رقیق شده، رعایت ضوابط بهداشتی و ایمنی در کار با مواد گندزدا، اقدامات احتیاطی هنگام مواجهه با مواد گندزدا در رختشویخانه وجود دارد. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان.

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۲. درجه شستشوی ماشین های رختشویی برای تمامی البسه و ملحفه ها و سایر پارچه ها متناسب با جنس، نوع آنها و دستورالعمل کارخانه رعایت شده و کنترل و اندازه گیری درجه حرارت آب، زمان شستشو ماشین های رختشویی انجام می شود.

سطح سنجه ☐ الزامی ☒ اساسی ☐ ایده آل		
گام اجرایی / ملاک ارزیابی	روش ارزیابی	
۱ رعایت درجه شستشوی ماشین های رختشویی *	بررسی مستند و مصاحبه	روش ارزیابی
۲ نظارت بر کنترل و اندازه گیری درجه حرارت آب و زمان شستشو **	مصاحبه	

توضیحات:

* درجه شستشوی ماشین های رختشویی برای تمامی البسه و ملحفه ها و سایر پارچه ها متناسب با جنس، نوع آنها و دستورالعمل کارخانه رعایت می شود.
 ** کنترل و اندازه گیری درجه حرارت آب، زمان شستشو ماشین های رختشویی توسط مسئول رختشویخانه و با نظارت مسئول بهداشت محیط انجام می شود.

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۳. دستورالعمل «ذخیره، توزیع و تحویل لباس / ملحفه تمیز» تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن اقدام می کنند.

سطح سنجه ☐ الزامی ☒ اساسی ☐ ایده آل		
گام اجرایی / ملاک ارزیابی	روش ارزیابی	
۱ تدوین دستورالعمل	بررسی مستند	بررسی ارزیابی
۲ شناسایی منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	بررسی مستند	
۳ تأمین منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	مشاهده	
۴ اطلاع رسانی دستورالعمل به کارکنان مرتبط با استفاده از فایل الکترونیکی *	بررسی مستند	
۵ آگاهی کارکنان مرتبط از دستورالعمل	مصاحبه	
۶ انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با دستورالعمل از تاریخ ابلاغ	مشاهده و مصاحبه	

توضیحات:

* اطلاع رسانی و آموزش به کارکنانی که دسترسی به فایل الکترونیکی نداشته و یا با توجه به سطح دانش و تجربه امکان استفاده از آن را ندارند، باید به صورت چهره به چهره انجام شود.
 توصیه: این روش علاوه بر رعایت الزامات مشترک تدوین و اطلاع رسانی روش های اجرایی حداقل شامل مدل انتخابی ارزیابی و شرایط تکرار ارزیابی است.

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

شرایط بهداشتی محیط رختشویخانه براساس دستورالعمل‌های ابلاغی است.

۴

۴

ه

دستاوردهای استاندارد

ارتقاء وضعیت بهداشت محیط و کنترل عفونت در بیمارستان

سنجه ۱. جهت اطمینان از رعایت ضوابط و مقررات وزارت بهداشت و شرایط مندرج در فصل هشتم آیین نامه تأسیس بیمارستان، قسمت رختشویخانه چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان در فواصل زمانی تعیین شده از سوی بیمارستان تکمیل می‌شود.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	قرار گرفتن چک لیست ارزیابی شرایط بهداشت محیط رختشویخانه در دسترس مسئول بهداشت محیط	بررسی مستند	روش ارزیابی
۲	ارزیابی بهداشت محیط رختشویخانه در فواصل زمانی تعیین شده *	بررسی مستند	روش ارزیابی

توضیحات: * حداقل یک بار در هفته

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۲. گزارش تحلیل چک لیست‌های مذکور در کمیته بهداشت محیط بیمارستان مطرح شده و به همراه پیشنهادهای اصلاحی به تیم مدیریت ارشد بیمارستان ارائه می‌شود و پیشنهادهای تأیید شده مراجع ذیصلاح بیمارستان (واحد بهداشت محیط، کمیته مربوطه و تیم مدیریت ارشد بیمارستان) توسط مسئول بهداشت محیط بیمارستان پیگیری شده و به نتیجه رسیده است.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	مطرح شدن نتایج ارزیابی شرایط بهداشت محیط رختشویخانه در کمیته بهداشت محیط بیمارستان	بررسی مستند	روش ارزیابی
۲	اجرای اقدامات اصلاحی / برنامه بهبود کیفیت	بررسی مستند و مشاهده و مصاحبه	روش ارزیابی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۳. محل استقرار رختشویخانه و مسیر ارتباطی آن با بخش های مختلف بیمارستان مناسب است.

سطح سنجه			الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی			روش ارزیابی		
۱	ارتباط مناسب رختشویخانه با بخش های مختلف بیمارستان *	مشاهده			
۲	در صورت امکان مجهز بودن به آسانسورهای اختصاصی	مشاهده			

توضیحات:

* در محل استقرار رختشویخانه و ارتباط آن با بخش های مختلف بیمارستان مواردی از قبیل عدم ایجاد مزاحمت برای مردم و بیماران رعایت شده است. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان

هدایت کننده: مدیر بیمارستان، کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۴. کف سالن رختشویخانه سالم، بادوام، قابل شستشو، غیر قابل نفوذ به آب و بدون ترک خوردگی است.

سطح سنجه			الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی			روش ارزیابی		
۱	رعایت ضوابط بهداشتی کف سالن رختشویخانه *	مشاهده			

توضیحات:

* ضوابط بهداشتی در کف سالن رختشویخانه از قبیل سالم بودن، بادوام بودن، قابل شستشو بودن، غیر قابل نفوذ به آب و بدون ترک خوردگی بودن، مقاوم بودن به مواد گندزدا و خوردگی رعایت می شود. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول ساختمان

سنجه ۵. دیوارهای رختشویخانه سالم، فاقد شکستگی و ترک خوردگی، تمیز، روشن، قابل شستشو و ضدعفونی، بدون خلل و فرج، تا ارتفاع حداقل ۱/۸ متر از کف از جنس مقاوم و صیقلی است.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	رعایت ضوابط بهداشتی دیوارهای رختشویخانه *		

توضیحات:

* ضوابط بهداشتی در دیوارهای سالن رختشویخانه از قبیل سالم بودن، فاقد شکستگی و ترک خوردگی، تمیز بودن، روشن بودن، قابل شستشو و ضدعفونی، بدون خلل و فرج و استفاده از کاشی یا سنگ تا زیر سقف رعایت می گردد. براساس آیین نامه تأسیس و بهره‌برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول ساختمان

سنجه ۶. سقف رختشویخانه سالم، فاقد شکستگی و ترک خوردگی، تمیز و به رنگ روشن می باشد.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	رعایت ضوابط بهداشتی سقف سالن رختشویخانه *		

توضیحات:

* ضوابط بهداشتی در سقف سالن رختشویخانه از قبیل سالم بودن، فاقد شکستگی و ترک خوردگی بودن، تمیز و به رنگ روشن بودن رعایت می شود. براساس آیین نامه تأسیس و بهره‌برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول ساختمان

سنجه ۷. مساحت رختشویخانه متناسب با حجم کار بیمارستان است.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	تناسب مساحت رختشویخانه با حجم کار بیمارستان *		

توضیحات:

* منظور از تناسب مساحت رختشویخانه با حجم کار بیمارستان وجود حداقل ۵/۰ - ۶/۰ متر مربع به ازای هر تخت بیمارستان است. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول ساختمان

سنجه ۸. محل استراحت با شرایط بهداشتی برای کارکنان رختشویخانه وجود دارد.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	رعایت شرایط بهداشتی محل استراحت کارکنان رختشویخانه *		

توضیحات:

* محل استراحت کارکنان رختشویخانه دارای شرایط بهداشتی از قبیل نور، تهویه، رطوبت، دما، صدا در حد مجاز، امکانات و تسهیلات نظیر کمد، جاکفشی، تخت خواب است. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول ساختمان، مسئول واحد رختشویخانه

هـ | ۴ | ۵ | امکانات و تسهیلات بهداشتی، مطابق ضوابط بهداشت محیط در رختشویخانه موجود است.

دستاوردهای استاندارد

ارتقا، وضعیت بهداشت محیط و وضعیت بهداشت فردی در رختشویخانه

سنجه ۱. سرویس بهداشتی، رخت‌کن و محل استراحت با شرایط بهداشتی موجود است.

سطح سنجه		الزامی ☒	اساسی ☐	ایده آل ☐
روش ارزیابی		گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	۱	وجود سرویس بهداشتی به تعداد مناسب و با شرایط بهداشتی در رختشویخانه *		
مشاهده	۲	وجود رخت‌کن و محل استراحت با شرایط بهداشتی برای کارکنان رختشویخانه**		

توضیحات:

* تعداد توالت و دستشویی باید متناسب با تعداد کارکنان رختشویخانه برای زن و مرد به صورت جداگانه در نظر گرفته شود، برای هر دستگاه توالت یک دستشویی در نظر گرفته شود، تعداد توالت برای کارکنان رختشویخانه به ازای هر ۳۰ نفر یک دستگاه توالت برای مردان و یک دستگاه توالت برای زنان به صورت مجزا در نظر گرفته شود و کف، دیوار، سقف، نظافت روزانه و تهویه سرویس بهداشتی دارای شرایط بهداشتی مطابق ماده ۴۶ دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی است.

** رختکن دارای شرایط بهداشتی از قبیل کمد اختصاصی، سالم، فاقد زنگ زدگی است و امکانات جهت نگهداری لباس و وسایل شخصی کارگران در رختکن فراهم شده باشد. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول ساختمان، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۲. کارکنان از سینک دستشویی مجهز به صابون مایع، دستمال کاغذی و ظروف آشغال پدال دار استفاده می کنند.

سطح سنجه		الزامی ☐	اساسی ☒	ایده آل ☐
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی			
مشاهده	وجود سینک دستشویی با شرایط بهداشتی و متناسب با تعداد کارکنان *	۱		

توضیحات:

* سینک دستشویی مجهز به صابون مایع، دستمال کاغذی و ظروف آشغال پدال دار متناسب با تعداد کارکنان در رختشویخانه موجود است و استفاده می شود. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول ساختمان و تأسیسات، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۳. انبار با شرایط بهداشتی برای نگهداری و ذخیره مواد شوینده، پاک کننده و گندزدا موجود است.

سطح سنجه		الزامی ☐	اساسی ☒	ایده آل ☐
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی			
مشاهده	وجود انبار برای نگهداری و ذخیره مواد شوینده، پاک کننده و گندزدا دارای شرایط بهداشتی *	۱		

توضیحات:

* شرایط بهداشتی مطابق با دستورالعمل شرایط و ویژگی های انبار های مواد شیمیایی و سموم براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط با نظارت مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

ه | ۴ | ۶ | شرایط بهداشتی و ایمنی تأسیسات، تجهیزات و ماشین آلات واحد رختشویخانه رعایت می‌شود.

دستاوردهای استاندارد

عملکرد صحیح تأسیسات، تجهیزات و ماشین آلات واحد رختشویخانه

سنجه ۱. نصب و راه اندازی تأسیسات، تجهیزات و ماشین آلات این واحد براساس توصیه های کارخانه سازنده، انجام می‌شود.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	نصب و راه اندازی تأسیسات، تجهیزات و ماشین آلات رختشویخانه براساس توصیه های کارخانه سازنده		
	بررسی مستند و مشاهده		

توضیحات:

براساس دستورالعمل کارخانه سازنده دستگاه

هدایت کننده: واحد تأسیسات، با نظارت کمیته بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۲. سرویس و خدمات نگهداری ماشین‌های رختشویی و خشک کن‌ها شامل قطعات مورد معاینه در طی سرویس و خدمات دوره ای دستگاه‌ها انجام می‌شود.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	انجام سرویس و خدمات نگهداری تجهیزات و ماشین آلات رختشویخانه *		
	بررسی مستند و مشاهده و مصاحبه		

توضیحات:

* سرویس و خدمات نگهداری ماشین‌های رختشویی و خشک کن‌ها شامل قطعات مورد معاینه در طی سرویس و خدمات دوره ای دستگاه‌ها براساس دستورالعمل کارخانه سازنده دستگاه انجام می‌شود.

هدایت کننده: واحد تأسیسات، با نظارت کمیته بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۳. حداقل دو دستگاه ماشین لباس شویی تمام اتوماتیک براساس برآوردهای ظرفیت مورد نیاز بیمارستان موجود و فعال است.

سطح سنجه		الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی				
۱	فعال بودن حداقل دو دستگاه ماشین لباس شویی تمام اتوماتیک براساس برآوردهای ظرفیت مورد نیاز بیمارستان			مشاهده

توضیحات:

توصیه: حداقل یک دستگاه ماشین لباس شویی تمام اتوماتیک جهت لنژ عفونی تخصیص یافته است.

هدایت کننده: مدیر بیمارستان، واحد تأسیسات، با نظارت کمیته بهداشت محیط

سنجه ۴. دستگاه اطوی برقی دارای سوئیچ خودکار قطع جریان برق است.

سطح سنجه		الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی				
۱	وجود دستگاه اطوی برقی مناسب دارای سوئیچ خودکار قطع جریان برق در واحد رختشویخانه			مشاهده

هدایت کننده: مدیر بیمارستان، واحد تأسیسات، با نظارت کمیته بهداشت محیط

سنجه ۵. جهت شستشو منحصراً از ماشین های رختشویی صنعتی استفاده می شود که ظرفیت آن متناسب با برآورد حجم کار و تعداد تخت بیمارستانی محاسبه شده از سوی بیمارستان است.

سطح سنجه		الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی				
۱	وجود ماشین رختشویی صنعتی با ظرفیت متناسب با برآورد حجم کار و تعداد تخت بیمارستانی محاسبه شده از سوی بیمارستان			بررسی مستند و مشاهده
۲	استفاده از ماشین های رختشویی صنعتی جهت شستشو			مشاهده

هدایت کننده: واحد تأسیسات، با نظارت کمیته بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

هـ	۴	۷	میزان لباس‌ها و ملحفه‌ها و سایر اقلام پارچه‌ای مورد نیاز برآورد شده و تحت نظام سرجمع‌داری اموال در انبار می‌باشد.
دستاوردهای استاندارد ارتقاء وضعیت بهداشت و سلامت بیماران			

سنجه ۱. نظام سرجمع‌داری اموال به منظور تفکیک لباس‌ها و ملحفه‌های در گردش از لباس‌ها و ملحفه‌های موجود در انبار اجرا می‌شود.			
سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	وجود نظام سرجمع‌داری اموال به منظور تفکیک لباس‌ها و ملحفه‌های در گردش از لباس‌ها و ملحفه‌های موجود در انبار بررسی مستند		

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۲. محل نگهداری و ذخیره لنز تمیز و کثیف تداخل نداشته و دارای شرایط بهداشتی است.			
سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	عدم تداخل محل نگهداری و ذخیره لنز تمیز و کثیف		
۲	وجود شرایط بهداشتی در محل نگهداری و ذخیره لنز تمیز و کثیف *		

توضیحات:

* تمهیدات لازم از قبیل پیش‌بینی فضای‌های جداگانه لنز تمیز و کثیف، قفسه‌بندی مناسب، حفاظت لنز تمیز از گرد و غبار و آلودگی پیش‌بینی شده است. محل نگهداری و ذخیره لنز تمیز و کثیف دارای شرایط بهداشتی مناسب از قبیل، قابل شستشو و گندزدایی بودن دیوار و کف، تهویه مناسب به نحوی که خروجی به سمت بخش‌ها نباشد و ممانعت از ورود افراد متفرقه اجرا می‌شود. براساس آیین‌نامه تأسیس و بهره‌برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۳. براساس برآوردهای آماری بیمارستان، میزان لباس، ملحفه و اقلام پارچه ای مورد نیاز برای شرایط بالاترین ضریب اشغال تخت و بحران به صورت مدون تعیین شده و براساس آن تأمین می شود.

سطح سنجه			الزامی ☐	اساسی ☒	ایده آل ☐
گام اجرایی / ملاک ارزیابی			روش ارزیابی		
۱	برآورد آماری میزان لباس ، ملحفه و اقلام پارچه ای مورد نیاز:		بررسی مستند		
۲	تأمین میزان لباس، ملحفه و اقلام پارچه ای مورد نیاز براساس برآورد آماری		مشاهده و مصاحبه		

توضیحات:

* برای شرایط بالاترین ضریب اشغال تخت و بحران به صورت مدون

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

هـ	۴	۸	محیط رختشویخانه از نظر نور، سروصدا، رطوبت، تهویه و دما مناسب است.
دستاوردهای استاندارد ■ ارتقاء وضعیت بهداشت محیط رختشویخانه			

سنجه ۱. محیط رختشویخانه از نظر نور مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آئین نامه تأسیس و بهره برداری بیمارستان است.			
سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی		روش ارزیابی	
۱	تأمین نور مناسب در محیط رختشویخانه*		مشاهده و مصاحبه

توضیحات:

* نور مناسب ۲۰۰-۱۰۰ لوکس در محیط رختشویخانه تأمین شده است. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۲. محیط رختشویخانه از نظر میزان صدا مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آئین نامه تأسیس و بهره برداری بیمارستان است.			
سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی		روش ارزیابی	
۱	رعایت استاندارد صدا در محیط رختشویخانه *		مشاهده و مصاحبه

توضیحات:

* استاندارد صدا در محیط رختشویخانه رعایت شده و حداکثر ۸۵ db در هر شیفت کاری است. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۳. محیط رختشویخانه از نظر رطوبت مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آیین نامه تأسیس و بهره برداری بیمارستان است.

سطح سنجه		الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی		روش ارزیابی		
۱	مناسب بودن میزان رطوبت در محیط رختشویخانه *	مشاهده و مصاحبه		

توضیحات:

* میزان رطوبت در محیط رختشویخانه ۵۰-۵۵٪ است. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۴. محیط رختشویخانه از نظر دما مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آیین نامه تأسیس و بهره برداری بیمارستان است.

سطح سنجه		الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی		روش ارزیابی		
۱	تأمین دمای مناسب در محیط رختشویخانه *	مشاهده و مصاحبه		

توضیحات:

* در فصل گرما حداکثر درجه حرارت در داخل محیط رختشویخانه نباید بیشتر از ۳۰ درجه سانتی گراد باشد. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۵. محیط رختشویخانه از نظر تهویه هوا مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آئین نامه تأسیس و بهره برداری بیمارستان است.

سطح سنجه	الزامی ☐ اساسی ☒ ایده آل ☐
گام اجرایی / ملاک ارزیابی	روش ارزیابی
تهویه مناسب در محیط رختشویخانه *	مشاهده و مصاحبه

توضیحات:

* تهویه مناسب باید به نحوی تعبیه شود که همیشه هوای داخل اماکن سالم، تازه، کافی و عاری از بو باشد. در صورت استفاده از شونینگ برای جمع آوری لباس ها، باید در شرایط فشار منفی نگهداری شود تا مانع از انتشار آئروسل ها در سایر بخش ها گردد. فضای رختشویخانه از نظر طراحی، تجهیزات و سیستم تهویه باید به گونه ای باشد که از مخلوط شدن هوای تمیز با آلوده جلوگیری شود. محل پذیرش لباس ها و ملحفه های آلوده نسبت به منطقه تمیز رختشویخانه و محیط اطراف فشار منفی داشته باشد؛ برای اینکه مناطق تمیز و کثیف عملاً از یکدیگر مجزا شوند باید از سیستم فشار منفی در ناحیه آلوده و انتقال جریان هوای مثبت از ناحیه تمیز به سمت منطقه آلوده استفاده کرد. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی، راهنمای سیستم تهویه در بیمارستان ها

هدایت کننده: کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

محدودیت های محیط رختشویخانه طبق ضوابط رعایت می شود.

۹

۴

هـ

دستاوردهای استاندارد

■ جلوگیری از انتقال آلودگی و کنترل عفونت

سنجه ۱. هیچ گونه ماده آشامیدنی، خوردنی و یا دخانیات در داخل محیط رختشویخانه خورده، آشامیده و یا استعمال نمی شود.

ایده آل

اساسی

الزامی

سطح سنجه

روش ارزیابی

گام اجرایی / ملاک ارزیابی

مشاهده

۱ عدم مصرف مواد آشامیدنی، خوردنی و عدم استعمال دخانیات در داخل رختشویخانه *

توضیحات:

* براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط، قانون جامع دخانیات مصوب شورای اسلامی مورخ ۱۵/۶/۱۳۸۵ و ماده ۷ آیین نامه اجرایی آن کنترل و مبارزه ملی

هدایت کننده: مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۲. مسیرهای کثیف و تمیز تفکیک شده و افراد متفرقه حق ورود به داخل رختشویخانه را ندارند.

ایده آل

اساسی

الزامی

سطح سنجه

روش ارزیابی

گام اجرایی / ملاک ارزیابی

مشاهده

۱ پیش بینی تمهیدات لازم جهت جلوگیری از تداخل مسیرهای کثیف و تمیز *

مشاهده

۲ رعایت محدودیت تردد افراد به داخل رختشویخانه **

توضیحات:

* محوطه داخلی رختشویخانه به وسیله خط کشی جداسازی شود، این جداسازی شامل محوطه ورودی، محوطه تمیز، محوطه کثیف است.

** تابلوهای نشان دهنده محدودیت تردد افراد در ورودی رختشویخانه نصب شده است. براساس آیین نامه تأسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط

هدایت کننده: مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه